

Μετά τη μάχη του Γρανικού

ΤΟ ΚΟΥΙΖ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

ΚΛΕΟΣ ; Πλήν Λακεδαιμονίων 490 π.Χ
Πλήν Λακεδαιμονίων 334 π.Χ ΚΑΤΑΙΣΧΥΝΗ;

Σενάριο διδασκαλίας

Ταυτότητα Σεναρίου

Καθηγητής: Στάθης Παπακωνσταντίνου

Είδος: Πρόταση για διδασκαλία

Γνωστικό αντικείμενο: Αρχαία Ελληνική γλώσσα

Τάξη: Γ΄ Γυμνασίου

Χρόνος: 3 διδακτικές ώρες

Προαπαιτούμενες γνώσεις: Εξοικείωση του διδάσκοντα και των μαθητών με τη χρήση του WORD, EXCEL και αναζήτηση στο διαδίκτυο.

Λογισμικό: «Μετά το Γρανικό»¹ - Word- Διαδίκτυο

Ιδέα

Η φράση «πλήν Λακεδαιμονίων», μέσα από τα συμφραζόμενα της 3^{ης} ενότητας του σχολικού εγχειριδίου, σε συνδυασμό με το ποίημα του Καβάφη «Στα 200 π.Χ» κατευθύνει μονοδιάστατα σ' ένα τρόπο σκέψης τους μαθητές και ερμηνείας της στάσης των Λακεδαιμονίων. Αν δοθεί κι ένα άλλο κείμενο που περιέχει την ίδια φράση, αλλά σε διαφορετικά συγκείμενα και γίνει κάποια αναφορά για

¹ Πρόκειται για ένα πρόγραμμα που ουσιαστικά αντικαθιστά το βιβλίο, παρέχοντας κάποιες δυνατότητες και σημειωτικούς πόρους για τη διδασκαλία της 3^{ης} ενότητας του Αρριανού (Γ΄ Γυμνασίου). Μπορεί να το κατεβάσει κανείς από την τοποθεσία: http://users.sch.gr/efpapakolnLaked_1.htm

«κουρασμένους» ή «μετασχηματισμένους» πλέον Λακεδαιμονίους που μπορεί να εμμένουν προσχηματικά στο θέμα της ηγεσίας, προκειμένου να μη μετάσχουν σε μια εκστρατεία που τη θεωρούν ανώφελη ή ιμπεριαλιστική, θα υπάρξει μια διεύρυνση της προβληματικής βάσης των μαθητών, προς την κατεύθυνση της ενίσχυσης της κριτικής σκέψης. Θα ήταν από κάθε άποψη σκόπιμο να κληθούν οι μαθητές με αφορμή **τη μελέτη της ενότητας που αποτελεί και το κύριο και αποκλειστικό αντικείμενο της συγκεκριμένης διδακτικής πρότασης** να απαντήσουν συμπληρωματικά και στο ερώτημα : «Ο εμπρόθετος της εξαίρεσης συνιστά τελικά έπαινο ή καταισχύνη για τους Λακεδαιμονίους»; Έτσι οι μαθητές, ως διαφορετικά εγγράματα υποκειμένα πλέον, θα συνδέσουν τις δυο περιπτώσεις με το χώρο και το χρόνο- που συνιστούν μια διαφορετική παραμετροποίηση - προκειμένου να δώσουν την τελική τους απάντηση με προφορική επιχειρηματολογία.

Παιδαγωγικές αρχές

Η διδακτική μέθοδος που θα χρησιμοποιήσουμε βασίζεται στη θεωρία της ανακαλυπτικής μάθησης του Bruner. Ουσιαστικά πρόκειται για μια διδασκαλία εμπλουτισμένη που απαιτεί τη συμμετοχή και τη δραστηριοποίηση του μαθητή στα πλαίσια της ομαδικής εργασίας. Ο διδάσκων παρέχει ερεθίσματα, ύλη και μεθοδολογικά εργαλεία στους μαθητές που, μέσα από την προσωπική αναζήτηση και αυτενέργεια στα πλαίσια της ομαδοσυνεργατικής διδασκαλίας, κατακτούν δυναμικά τη γνώση και αποκτούν ερευνητικές δεξιότητες. Οι μαθητές, αξιοποιώντας τις ΤΠΕ, αποκτούν πρόσβαση σε ποικίλους σημειωτικούς πόρους, ερευνούν και συλλέγουν υλικό που θα συμβάλλει στην τεκμηρίωση των συμπερασμάτων στα οποία θα οδηγηθούν μέσα από την κριτική επεξεργασία του.

Συμβατότητα

Στο βιβλίο του εκπαιδευτικού σελ. 13 αναφέρονται τα παρακάτω: «Σύμφωνα με το Πρόγραμμα Σπουδών της Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας στο Γυμνάσιο (Π.Ι. Δεκέμβριος 1998, σελ. 33), κατά το Γ' Τρίμηνο της Γ

τάξης Γυμνασίου, διδάσκεται ένα συγκεκριμένο έργο της Αρχαίας Ελληνικής Γραμματείας, προκειμένου οι μαθητές να ασκηθούν στην κατανόηση εκτενέστερων αποσπασμάτων συνεχούς κειμένου. Θα πρέπει, επομένως, κατά τη διδασκαλία των επιλεγέντων αποσπασμάτων το βάρος να δοθεί στην ερμηνεία του κειμένου και συγκεκριμένα στην κατανόηση των ανθρώπινων ενεργειών, του χαρακτήρα των εμπλεκόμενων προσώπων, την πολιτική και πολιτιστική σημασία της εκστρατείας του Μ. Αλεξάνδρου. Παρά ταύτα, επειδή πρόκειται για το τελευταίο Τρίμηνο του γυμνασιακού κύκλου, θα πρέπει ο διδάσκων να βρει την ευκαιρία για ασκήσεις επαναληπτικές στα κυριότερα γραμματικοσυντακτικά φαινόμενα, ιδιαίτερα όσα διδάχθηκαν στα δύο πρώτα Τρίμηνα της Γ τάξης. Επισημαίνεται ότι ο τρόπος διδασκαλίας των αποσπασμάτων πρωτότυπου κειμένου είναι ο ίδιος με εκείνον που υποδεικνύεται για τα κείμενα των 12 ενοτήτων του πρώτου μέρους του βιβλίου, δηλαδή προηγείται η προσπάθεια κατανόησης του κειμένου και ακολουθεί η άσκηση μετάφρασης του που στηρίζεται στην πρώτη κατανόηση.»

Η διδακτική πρόταση έχει ως εξής:

Οι μαθητές θα χρησιμοποιήσουν τις ΤΠΕ (λεξικά και κειμενογράφο, προσωπικό λογισμικό) προκειμένου να αποτυπώσουν τις δομές του αρχαίου κειμένου και να το προσεγγίσουν **γλωσσικά και γνωρίσουν καλύτερα την προσωπικότητα** και το χαρακτήρα του μακεδόνα στρατηλάτη μέσα από την κριτική ανάλυση της συμπεριφοράς και των ενεργειών του, αναγκαίο συμπλήρωμα της εικόνας του Αλέξανδρου που, με βάση τα προηγούμενα κεφάλαια, ταυτίζεται με την ανδρεία, την υπερβολική τόλμη, την αποφασιστικότητα και την αυτοπεποίθηση. Ο τρόπος με τον οποίο συμπεριφέρεται μετά τη μάχη, καθώς και οι πρωτοβουλίες του, θα συνδυαστούν με τις διάφορες σκοπιμότητες που ενδεχομένως υπηρετούσαν, με το ηρωικό ιδεώδες που επεκτείνεται και

πέρα από το πεδίο της μάχης, με το νεαρό της ηλικίας του και με τις ιδιαίτερες αποχρώσεις του χαρακτήρα του. Στο διαδίκτυο θα αναζητηθούν πληροφορίες , οπτικό και εικαστικό υλικό σχετικά με το καθ' αυτό ιστορικό γεγονός και με τις επιδράσεις που άσκησε στη συνέχεια.

Επομένως, η συγκεκριμένη διδασκαλία είναι απόλυτα εναρμονισμένη με τις επισημάνσεις του βιβλίου του εκπαιδευτικού και το ωρολόγιο αναλυτικό πρόγραμμα, καθώς περιέχεται στη διδακτέα ύλη. Ο προβλεπόμενος χρόνος των 3 διδακτικών ωρών σε καμιά περίπτωση δεν συνιστά ουσιαστική απόκλιση και είναι απόλυτα τεκμηριωμένος.

Περίληψη

Θα γίνει προσέγγιση με τη βοήθεια των ΤΠΕ της ενότητας «Μετά το Γρανικό» τόσο σε επίπεδο γλωσσικής κατάκτησης όσο και σε επίπεδο κριτικής ερμηνείας και αξιολόγησης των ενεργειών του Μεγάλου Αλεξάνδρου αμέσως μετά τη νίκη στο Γρανικό. Θα εντοπιστούν πτυχές του χαρακτήρα του, αλλά και οι πολιτικές του ικανότητες, καθώς για τις ηγετικές και στρατηγικές του αρετές έγινε λόγος στο προηγούμενο κεφάλαιο. Τα θέματα που θα θιγούν είναι τα παρακάτω : α) Η επίδραση του Αχιλλέα στη συμπεριφορά του Αλέξανδρου β) Ο Λύσιππος ως καλλιτέχνης γ) η λεηλασία της πολιτιστικής κληρονομιάς των λαών από τους ισχυρούς δ)οπλισμός Ελλήνων και Περσών ε) Το ζήτημα της ελληνικότητας των Μακεδόνων μέσα από τη μελέτη του επιγράμματος στον Παρθενώνα στ) Θα γίνει μια αδρομερής προσέγγιση του επιγράμματος ως γραμματειακού είδους η) θα γίνει σύγκριση του κειμένου με κείμενα από άλλες πηγές θ) το ζήτημα του αττικισμού (γραμματειακή ενημέρωση). ι) η στάση των Λακεδαιμονίων και η διαφορετική οπτική που προβάλλεται από το ποίημα του Καβάφη «Στα 200 π. Χ) Επίσης θα αναζητηθεί εικαστικό υλικό, χάρτες κ.λπ.)

προκειμένου να γίνει πληρέστερη κατανόηση του χωροχρονικού πλαισίου και να ωθηθούν οι μαθητές στη βίωση της ενσυναίσθησης. Οι μαθητές, χωρισμένοι σε ομάδες θα συμπληρώσουν 2 φύλλα εργασίας τα οποία θα τους κατευθύνουν στις διάφορες δραστηριότητές τους. Εκτός από αυτά, στο τέλος, η κάθε ομάδα θα παράξει ένα σύντομο κείμενο με βάση κάποια επικοινωνιακή συγκυρία που προκύπτει από το κείμενο και θα το αναρτήσει μαζί με τις υπόλοιπες δραστηριότητες στην ιστοσελίδα του τμήματος.

Στόχοι-σκεπτικό

- ✓ Να γνωρίσουν καλύτερα οι μαθητές την προσωπικότητα του Αλεξάνδρου μέσα από :
- ✓ το ενδιαφέρον για την απόδοση τιμών με από τη φιλοτέχνηση των είκοσι πέντε επίπων ανδριάντων των νεκρών εταίρων.
- ✓ την απόδοση τιμών στους νεκρούς στρατιώτες και την παροχή προνομίων στους συγγενείς τους στη Μακεδονία.
- ✓ το ενδιαφέρον του για τους τραυματίες.
- ✓ τη συμπεριφορά του προς τους αντιπάλους.
- ✓ Την αφιέρωση των τριακοσίων πανοπλιών στην Αθηνά στην Ακρόπολη της Αθήνας και, κυρίως, το περιεχόμενο της επιγραφής.
- ✓ Να έρθουν σε επαφή το Λύσιππο και τα αντιπροσωπευτικά έργα του και να προβληματιστούν σχετικά με την τύχη των μνημείων πολιτιστικής κληρονομιάς.
- ✓ Να κατανοήσουν τη σχέση όπλων- πολεμιστή μέσα από τη μελέτη των όπλων του μακεδονικού στρατού και των ταφικών συνήθειών.
- ✓ Να κατανοήσουν την επίδραση που άσκησε στον Αλέξανδρο ο Αχιλλέας ως πρότυπο..
- ✓ Να συγκρίνουν το περιεχόμενο της επιγραφής με το ποίημα του κ. Καβάφη «στα 200 π.Χ»
- ✓ Να κατακτήσουν γλωσσικά το κείμενο και να ασκηθούν στην εμπέδωση γραμματικοσυντακτικών φαινομένων
 - ✓ Να εξοικειωθούν με την ιδέα της ανάληψης πρωτοβουλιών για την επίλυση προβλημάτων και την ομαδοσυνεργατική έρευνα
 - ✓ Να αποκτήσουν δεξιότητες κριτικού και ψηφιακού γραμματισμού

Λεπτομερής παρουσίαση

Οι μαθητές οδηγούνται στο εργαστήριο, χωρισμένοι σε 5 ομάδες και παίρνουν τη θέση τους δίπλα στους υπολογιστές. Κάθε ομάδα έχει στη διάθεσή της 2 υπολογιστές προκειμένου να εκτελούνται παράλληλες εργασίες. Καλό είναι επίσης να έχει μεταφερθεί στο εργαστήριο από τη βιβλιοθήκη ένα λεξικό της αρχαίας ελληνικής, ώστε να έχουν οι ομάδες στη διάθεσή τους πρόσθετους σημειωτικούς πόρους. Σε κάθε υπολογιστή έχει εγκατασταθεί το πρόγραμμα «Μετά το Γρανικό» στο οποίο οδηγούνται οι μαθητές από το «Έναρξη < Προγράμματα. Αρχικά ο διδάσκων δίνει οδηγίες για τη λειτουργία του λογισμικού και τονίζει στους μαθητές ότι θα το χρησιμοποιήσουν μόνο για συλλογή σημειωτικών πόρων που αφορούν: α) στην τοποθέτηση του συμβάντος στο χώρο και στο χρόνο β) σωστή οπτική και ακουστική ανάγνωση γ) οπτικοποίηση εννοιών δ) λεξιλογικά και ερμηνευτικά σχόλια του σχολικού εγχειριδίου ε) άλλο υποστηρικτικό υλικό (γραμματικές και συντακτικές βοήθειες).

Σύντομη περιγραφή λογισμικού: Το λογισμικό προσφέρει αρκετά ερεθίσματα στους μαθητές. Στην αρχή εμφανίζεται με κίνηση πάνω σε χάρτη η πορεία του Αλεξάνδρου μέχρι το Γρανικό (γεωγραφικές πληροφορίες) και μια χαλκογραφία με αναπαράσταση της μάχης για να γίνει σύνδεση των προηγούμενων με την ενότητα 3 της οποίας θα γίνει λεπτομερής επεξεργασία. Στη συνέχεια εμφανίζεται στην οθόνη ο χώρος επεξεργασίας της ενότητας. Οι μαθητές επιλέγουν ανάγνωση του κειμένου, η πορεία της οποίας εμφανίζεται και επί του κειμένου με μια κόκκινη γραμμή που κυλάει κάτω από το κείμενο. Μετά την ανάγνωση ο καθηγητής με κατάλληλες ερωτήσεις οδηγεί επαγωγικά τους μαθητές στον εντοπισμό των επί μέρους νοημάτων και το χωρισμό του κειμένου σε ενότητες που στην περίπτωσή μας είναι 5. Ο χωρισμός εμφανίζεται επί

του κειμένου κάνοντας κλικ πάνω στην εντολή «χρώμα» με πατημένο το πλήκτρο ctrl. Κάθε ομάδα αναλαμβάνει την επεξεργασία μιας ενότητας (φροντίζουμε, ώστε στις κατά τεκμήριο καλύτερες ομάδες να ανατεθούν οι μεγαλύτερες ενότητες) και παραλαμβάνει το οικείο [φύλλο δραστηριοτήτων](#).

Το λογισμικό βρίσκεται στη διάθεση των ομάδων με πολλά βοηθητικά στοιχεία, ώστε να εξασφαλισθεί η δυνατότητα ανατροφοδότησης και να προχωρήσουν στην επεξεργασία από σωστή βάση. [Βέβαια οι περισσότερες ερωτήσεις δεν σχετίζονται με το λογισμικό²](#), ωστόσο η αξία χρήσης του λογισμικού συνίσταται στο γεγονός ότι προκαλεί το ενδιαφέρον των μαθητών μέσα από την παρουσίαση του κειμένου με ένα διαφορετικό σε σχέση με τα διδακτικά ειωθότα τρόπο.

Μετά τη συμπλήρωση του φύλλου με τις κοινές δραστηριότητες διανέμονται τα **δεύτερα φύλλα εργασίας** και μέχρι τη συμπλήρωση του δώρου οι ομάδες συλλέγουν το υλικό από το διαδίκτυο ή το λογισμικό προκειμένου να το επεξεργαστούν. Πριν την αποχώρηση των μαθητών, ο διδάσκων τους δίνει το κουίζ του μαθήματος, προκειμένου να έχουν έτοιμη κάποια απάντηση στην επόμενη συνάντηση.

Ο διδάσκων λειτουργεί ως το 5^ο μέλος της ομάδας, παρέχοντας πρόσθετες πληροφορίες ή επιλύοντας απορίες και προβλήματα παρατηρώντας διακριτικά την ερευνητική πορεία των ομάδων. Εφιστά την προσοχή των μαθητών απέναντι στην αξιοπιστία των πηγών του διαδικτύου και δίνει έμφαση στην διαμόρφωση κριτικής στάσης απέναντι στην προσφερόμενη πληροφορία. Σε κάθε περίπτωση εμπυχώνει και ενθαρρύνει τη συνεργατική προσπάθεια. Το υλικό αποθηκεύεται ή εκτυπώνεται.

² Το λογισμικό αναβαθμίζεται και θα ενσωματώσει όλες τις πληροφορίες που οι μαθητές αναζητούν στο διαδίκτυο στα πλαίσια της συγκεκριμένης πρότασης. Κάθε ομάδα θα έχει το δικό της μενού στο λογισμικό με αμεσότητα πρόσβασης και θα εξασφαλίζεται η μόνιμη και σταθερή βάση εξεύρεσης πληροφοριών, κάτι που δεν εγγυάται ένας δικτυακός τόπος.

3^η διδακτική ώρα

Χώρος: **Αίθουσα διδασκαλίας** (3^η φάση. Παρουσίαση- Σύνθεση)

Οι ομάδες παρουσιάζουν με βιντεοπροβολέα στην ολομέλεια τις δραστηριότητες και απαντούν σε πιθανές ερωτήσεις. Απαντούν και στο κουίζ του μαθήματος. Ακολουθεί συζήτηση και ασκείται **κριτική για την ανατροφοδότηση** του διδάσκοντα και των ομάδων.

Σε εύλογο χρονικό διάστημα (μετά από μια εβδομάδα) οι δραστηριότητες παίρνουν την τελική μορφή και αναρτώνται στην ιστοσελίδα του μαθήματος και στην ιστοσελίδα των δραστηριοτήτων του τμήματος που διαχειρίζεται ο διδάσκων.

Κριτική - Αξιολόγηση

Τα περισσότερα διδακτικά σενάρια για το μάθημα των αρχαίων ελληνικών είτε αναφέρονται στην τέχνη και στα αρχαιολογικά ευρήματα είτε χρησιμοποιούν την τέχνη και τα ευρήματα προκειμένου να ενδυθούν ένα τεχνολογικό μανδύα. Η διδακτική πρόταση που προηγήθηκε έχει ως μοναδικό και κύριο άξονα το ίδιο το κείμενο και όλες οι δραστηριότητες περιστρέφονται γύρω από αυτό. Ταυτόχρονα, εστιάζει σε μια ενότητα που είναι μέρος της διδακτέας ύλης, πράγμα που προσδίδει κάποια ρεαλιστικότητα στην πιθανότητα υλοποίησης εφόσον ο διδακτικός χρόνος προβλέπεται και είναι απόλυτα τεκμηριωμένος, κάτι που δεν συμβαίνει με την πλειονότητα των σεναρίων. Η ίδια η παρουσίαση αρχαίου κειμένου με ΤΠΕ συνιστά από μόνη της μια διαφορετική διδακτική προσέγγιση.

Ενδεχομένως τα φύλλα εργασίας να είναι παραφορτωμένα και ο αριθμός των δραστηριοτήτων να είναι υπερβολικός σε σχέση με τον διατιθέμενο χρόνο, ωστόσο εναπόκειται στη διακριτική ευχέρεια του διδάσκοντα να αφαιρεί ή και να τροποποιεί κάποιες από αυτές, ανάλογα με τη δυναμική του τμήματος. Ενδεχομένως ανακύψουν και κάποια ζητήματα σχετικά με το χειρισμό των εργαλείων αναζήτησης και πλοήγησης, ωστόσο η παρουσία του διδάσκοντα και η σωστή κατανομή των μαθητών στα πλαίσια των ομάδων, μπορεί να συμβάλει στην αντιμετώπιση του ζητήματος. Το σενάριο αυτό ελαφρώς παραλλαγμένο το υλοποίησα το 2001 στο 2^ο Γυμνάσιο Σερρών και τα συμπεράσματα που προέκυψαν ήταν πολύ ικανοποιητικά. Βέβαια εκείνη την εποχή το διαδίκτυο δεν είχε αυτή τη γιγάντωση και τα

περισσότερα στοιχεία του σεναρίου είχαν ενσωματωθεί στη διδασκαλία με διαφορετική μορφή. Η ανταπόκριση των μαθητών ήταν συγκινητική, πράγμα που έδειξε σε μένα τότε ότι ο βασικός μου σκοπός, που ήταν να προσελκύσω το ενδιαφέρον τους με κάτι διαφορετικό, είχε επιτευχθεί.

Λικτυογραφία

Οι ιστοσελίδες που θα επισκεφθούν οι μαθητές είναι οι παρακάτω:

<http://www.greek-language.gr/>

http://www.geocities.com/athens_5th_century/ARISTOTELHS.htm

<http://www.linkus.gr/Home/Arthografy/Knowledge/megasAlex.htm>

<http://www.dion.gr/el/sacredcity.asp>

http://www.sikyon.com/Sicyon/Lysippos/lysip_grpg0.html

<http://safetis.gr/istoria.htm>

http://odysseus.culture.gr/h/3/gh351.jsp?obj_id=2508

http://www.enet.gr/online/online_issues?pid=51&dt=06/08/2004&id=97773124

<http://www.yppo.gr/4/marm/mindex8.jsp>

http://www.enet.gr/online/online_text/c=113,id=48469752

http://www.ims.forth.gr/joint_projects/e-mem/burial_customs-gr.htm

<http://www.alexanderofmacedon.info/greek/homepagegr.htm>

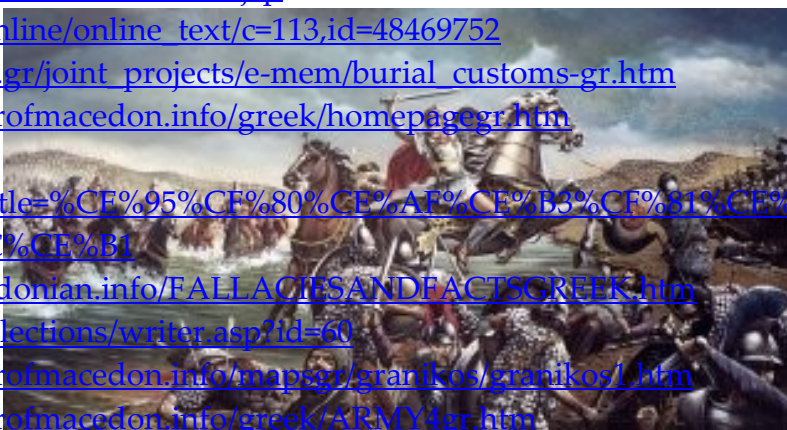
[\[pedia.gr/index.php?title=%CE%95%CF%80%CE%AF%CE%B3%CF%81%CE%B1%CE%BC%CE%BC%CE%B1\]\(http://www.live-pedia.gr/index.php?title=%CE%95%CF%80%CE%AF%CE%B3%CF%81%CE%B1%CE%BC%CE%BC%CE%B1\)](http://www.live-</p></div><div data-bbox=)

<http://www.panmacedonian.info/FALLACIESANDFACTSGREEK.htm>

<http://www.snhell.gr/lections/writer.asp?id=60>

<http://www.alexanderofmacedon.info/mapsgr/granikos/granikos1.htm>

<http://www.alexanderofmacedon.info/greek/ARMY4gr.htm>

Ο έλεγχος των ιστοχώρων έγινε 27 Φεβρουαρίου 2008

Γλωσσική επεξεργασία- κατανόηση

1^η ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ (ΚΟΙΝΗ)

- Από την [ιστοσελίδα μου](#) να κατεβάστε σε αρχείο word το πρωτότυπο κείμενο και να διαγράψετε τα αποσπάσματα που θα επεξεργαστούν οι άλλες ομάδες.
- Μεταγράψτε το κείμενο σε γραφή «κατά κώλα» (I.N. Καζάζης) και προσπαθήστε να αποτυπώσετε τις δομές του, εντοπίζοντας τα κύρια, τα δευτερεύοντα και τα τριτεύοντα νοήματά του.
- Αναδιατάξτε το κείμενο, ώστε μπροστά να βρίσκεται το υποκείμενο στη συνέχεια το ρήμα με το αντικείμενο ή το κατηγορούμενο και οι διάφοροι προσδιορισμοί στο τέλος, χρωματίζοντας τα με διαφορετικό χρώμα.
- Προσπαθήστε να μεταφράσετε το απόσπασμα με την αξιοποίηση **πληροφοριών του λογισμικού**. Στη συνέχεια ακούστε τη μετάφραση και διορθώστε τα λάθη σας.
- Να εντοπίσετε τους εμπρόθετους προσδιορισμούς του κειμένου της ομάδας και να αναφέρετε τι δηλώνουν. Να επιλέξετε ένα ουσιαστικό τρίτης κλίσης και να το κλίνετε στον αντίθετο αριθμό, μια αντωνυμία και να την κλίνετε στο γένος και στον αριθμό που βρίσκεται και ένα ρήμα σε οριστική και να το [αντικαταστήσετε χρονικά](#). Ανατροφοδοτηθείτε, επιβεβαιώνοντας την ορθότητα των απαντήσεων σας **μέσω του λογισμικού**.
- Δώστε το δικό σας διάγραμμα της ενότητας και συγκρίνετέ το με το **διάγραμμα του λογισμικού**.
- Αναζητήστε τη σημασία της λέξης (η πρώτη ομάδα τη λέξη «κόσμος», η δεύτερη τη λέξη «λειτουργία», η τρίτη τη λέξη «πρόνοιαν» , η τέταρτη τη λέξη «βαρβάρων» και η Πέμπτη τη λέξη «εταίρων» παρακολουθώντας την εξέλιξή της από την αρχαιότητα ως σήμερα (με τη βοήθεια του λεξικού liddell, Scott και την παράλληλη αναζήτηση των λεξικών της [πύλης](#) της ελληνικής γλώσσας), και αντλήστε παραδείγματα με τις οικίες σημασίες της λέξεις από τα [σώματα](#) κειμένων ή κατασκευάστε δικά σας.

ΜΕΤΑ ΤΗ ΝΙΚΗ ΣΤΟ ΓΡΑΝΙΚΟ

Φύλλο εργασίας

Ομάδα 1^η.

Ο εντυπωσιακός, για συνθήκες μάχης, τρόπος με τον οποίο έθαψε τους εταίρους ο Αλέξανδρος σας παραπέμπει κάπου αλλού; Στην απάντησή σας να ληφθεί υπόψη ότι αμέσως μόλις πάτησε στην Ασία ο Αλέξανδρος πήγε στην Τροία και πρόσφερε θυσίες. Αναζητήστε ομοιότητες με συγκεκριμένα πρόσωπα λαμβάνοντας υπόψη και την παιδεία που πήρε παρακολουθώντας μαθήματα του Αριστοτέλη.

http://www.geocities.com/athens_5th_century/ARISTOTELHS.htm

<http://www.linkus.gr/Home/Arthografy/Knowledge/megasAlex.htm>

Επισκεφθείτε τη σελίδα <http://www.dion.gr/el/sacredcity.asp> του δήμου Δίου Πιερίας και παρουσιάστε πολυτροπικά σ'ένα power point πληροφορίες σχετικές με την ιστορία του Δίου και τον αρχαιολογικό του χώρο.

Αναζητήστε στο διαδίκτυο στη σελίδα του δήμου Σικυώνας http://www.sikyon.com/Sicyon/Lysippos/lysip_grpg0.html και στο λογισμικό του μαθήματος βιογραφικές πληροφορίες για τον Λύσιππο και απεικονίσεις έργων του. Αναζητήστε και άλλους διάσημους γλύπτες της εποχής, με την κατάλληλη λέξη στη μηχανή αναζήτησης [Google](#).

Υποτίθεται ότι είστε ο Λύσιππος που μόλις πήρε την εντολή να κατασκευάσει τους 25 ανδριάντες. Γράψτε ως ομάδα (προσθέτοντας και διορθώνοντας ο ένας τον άλλο) από κοινού ένα μικρό κείμενο (word, μέχρι 10 γραμμές) που θα αναφέρεται στις πρώτες σας σκέψεις.

ΜΕΤΑ ΤΗ ΝΙΚΗ ΣΤΟ ΓΡΑΝΙΚΟ

Φύλλο εργασίας

Ομάδα 2^η.

Αναζητήστε πληροφορίες για την τύχη των ανδριάντων.

<http://safetis.gr/istoria.htm>

http://odysseus.culture.gr/h/3/gh351.jsp?obj_id=2508

http://www.enet.gr/online/online_issues?pid=51&dt=06/08/2004&id=97773124

Ποιες πληροφορίες υπάρχουν για τις προθέσεις εκείνου που τους μετέφερε;

Ποια είναι η πιο χτυπητή περίπτωση στη σύγχρονη ιστορία μας λεηλασίας της πολιτιστικής μας κληρονομιάς. Αναζητήστε στο διαδίκτυο

<http://www.yppo.gr/4/marm/mindex8.jsp> πληροφορίες και εικονιστικό

υλικό και παρουσιάστε στους συμμαθητές σας το θέμα αδρομερώς με ένα πολυτροπικό κείμενο σε Power point.

Ποιες δικαιολογίες ή επιχειρήματα προβάλλουν συνήθως όσες χώρες έχουν στην κατοχή τους μνημεία άλλων χωρών;

http://www.enet.gr/online/online_text/c=113,id=48469752

Αναζητήστε στο διαδίκτυο το κείμενο του Πλουτάρχου και κάντε μια σύγκριση των πληροφοριών με το παρόν κείμενο. Αξιολογήστε τον αριθμό των νεκρών σε σχέση με εκείνο των Περσών και να συγκρίνετε τις απώλειες.

Υποτίθεται ότι είστε ένας από τους τραυματισμένους. Γράψτε ως ομάδα (προσθέτοντας και διορθώνοντας ο ένας τον άλλο) από κοινού ένα μικρό κείμενο (word, μέχρι 10 γραμμές) την απάντηση που θα δίνατε στον Αλέξανδρο, όταν σας ρώτησε για τα κατορθώματά σας στη μάχη και πώς τραυματιστήκατε.

ΜΕΤΑ ΤΗ ΝΙΚΗ ΣΤΟ ΓΡΑΝΙΚΟ

Φύλλο εργασίας

Ομάδα 3^η.

Αναζητήστε στο διαδίκτυο, αξιοποιώντας κατάλληλα τις μηχανές αναζήτησης πληροφορίες σχετικά με τα ταφικά έθιμα των αρχαίων Μακεδόνων. Η ομάδα σας να ερευνήσει και να παρουσιάσει στην ολομέλεια σε power point τα ευρήματα στον τάφο του Φιλίππου.

http://www.ims.forth.gr/joint_projects/e-mem/burial_customs-gr.htm

Ποιες έμμεσες πληροφορίες από το απόσπασμα αντλείτε για το φορολογικό σύστημα της εποχής; Ποιες ειδικές ορολογίες χρησιμοποιούνται; Συνιστά, κατά την άποψή σας, πραγματική ανακούφιση των παιδιών και των γονέων των σκοτωμένων στρατιωτών η απόφαση του Αλεξάνδρου να τους φοροαπαλλάξει;

Πόσο συνέβαλλε στην ενίσχυση της δημόσιας εικόνας του Αλεξάνδρου η προσωπική επίσκεψη στους τραυματίες και η συζήτηση μαζί τους; Από την άλλη τι επιπτώσεις είχε αυτή η ενέργεια στους ίδιους τους τραυματίες, αλλά και στο υπόλοιπο στράτευμα;

Βρείτε στη διεύθυνση:

<http://www.alexanderofmacedon.info/greek/homepagegr.htm> τα ονόματα των ηγεμόνων των Περσών που χάθηκαν στη μάχη και αξιολογήστε τη συμπεριφορά του Αλέξανδρου απέναντί τους. Αναζητήστε στην ιστορία αντίστοιχες περιπτώσεις μεγάθυμης αντιμετώπισης του ηττημένου αντιπάλου.

Υποτίθεται ότι είστε ένας από τους Έλληνες αιχμαλώτους που οδηγούνται σιδηροδέσμιοι για καταναγκαστική εργασία στη Μακεδονία. Γράψτε ως ομάδα (προσθέτοντας και διορθώνοντας ο ένας τον άλλο) από

κοινού ένα μικρό κείμενο (word, μέχρι 10 γραμμές) με τις πρώτες σας σκέψεις.

ΜΕΤΑ ΤΗ ΝΙΚΗ ΣΤΟ ΓΡΑΝΙΚΟ

Φύλλο εργασίας

Ομάδα 4^η.

Αναζητήστε στο διαδίκτυο πληροφορίες για το επίγραμμα ως γραμματειακό είδος, τους κυριότερους επιγραμματοποιούς, επιλέξτε τα 3 πιο γνωστά επιγράμματα της αρχαίας και παρουσιάστε τα στους συμμαθητές σας σε ένα αρχείο power point. <http://www.live-pedia.gr/index.php?title=%CE%95%CF%80%CE%AF%CE%B3%CF%81%CE%B1%CE%BC%CE%BC%CE%B1>

Με βάση το περιεχόμενο του επιγράμματος ποιες σκέψεις κάνετε σχετικά με την ελληνικότητα των Μακεδόνων;

<http://www.panmacedonian.info/FALLACIESANDFACTSGREEK.htm>

Ακούστε από το λογισμικό το ποίημα του Καβάφη «Στα 200 π. Χ» και συνδυάστε το με το απόσπασμα. Συμφωνείτε με την προσέγγιση του Καβάφη, ως άνθρωποι «Στα 2008 μ. Χ» ; Παρουσιάστε το θέμα στην ολομέλεια του τμήματος με μια μικρή προφορική εισήγηση. Για μια δεύτερη απαγγελία επισκεφθείτε την ιστοσελίδα :

<http://www.snhell.gr/lections/writer.asp?id=60>

Αναζητήστε από τις [αρχαίες πηγές](#), απομονώνοντας το συγκεκριμένο απόσπασμα, τους λόγους της μη συμμετοχής των Σπαρτιατών στο εγχείρημα του Αλεξάνδρου. Επίσης με την κατάλληλη λέξη κλειδί στη μηχανή αναζήτησης [Google](#) βρείτε στοιχεία και παρουσιάστε στους συμμαθητές το περιεχόμενο και την πορεία στο χρόνο της «πανελληνίας ιδέας».

Υποτίθεται ότι είσαι ένας Αθηναίος που βλέπει τις περσικές πανοπλίες ως ανάθημα στον Παρθενώνα και διαβάζει το επίγραμμα. Ανακοίνωσε (καταλήξτε ως ομάδα σ' ένα μικρό κείμενο word, ως 10 σειρές) το γεγονός σε κάποιο φίλο σου.

ΜΕΤΑ ΤΗ ΝΙΚΗ ΣΤΟ ΓΡΑΝΙΚΟ

Φύλλο εργασίας

Ομάδα 5^η.

Αναζητήστε στο χάρτη με τη διάταξη των Περσών και τη θέση των Ελλήνων μισθοφόρων στη μάχη του Γρανικού. Εξηγήστε τους λόγους που επέβαλαν τη σκληρή αντιμετώπιση τους από τον Αλέξανδρο;

<http://www.alexanderofmacedon.info/mapsgr/granikos/granikos1.htm>

Η αποστολή των λαφύρων στον Παρθενώνα μπορεί να θεωρηθεί αποκλειστικά ως πρόθεση του Αλεξάνδρου να τιμήσει και τους θεούς μετά τις τιμές που πρόσφερε στους νεκρούς ή πρόκειται για πράξη συμβολική; Η σύντομη απάντησή σας να συνοδεύεται από εικόνα του Παρθενώνα και περσικής πανοπλίας.

<http://www.alexanderofmacedon.info/greek/ARMY4gr.htm>

Συγκεντρώστε εικόνες που συνδέονται με το χώρο και τα πρόσωπα του κειμένου και αναρτήστε τις στο blog του μαθήματος με την προσθήκη μιας κατάλληλης λεζάντας στην κάθε μια.

Υποτίθεται ότι είσαι ένας Λακεδαιμόνιος και κάποιος Αθηναίος σε ενημερώνει για το ανάθημα και το επίγραμμα. Απάντησε του (σ' ένα

μικρό κείμενο word, ως 10 σειρές), βλέποντας τα πράγματα από τη δική σου σκοπιά.

Πλάτωνα, «Νόμοι» 6, 98 c.3 – 99.a1.

Σχεδὸν γὰρ δέκα ἔτεσιν πρὸ τῆς ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχίας ἀφίκετο Δᾶτις Περσικὸν στόλον ἄγων, πέμψαντος Δαρείου διαρρήδην ἐπὶ τε Ἀθηναίους καὶ Ἑρετριᾶς, ἐξανδραποδισάμενον ἀγαγεῖν, θάνατον αὐτῷ προειπὼν μὴ πράξαντι ταῦτα. καὶ ὁ Δᾶτις τοὺς μὲν Ἑρετριᾶς ἐν τινὶ βραχεῖ χρόνῳ παντάπασιν κατὰ κράτος τε εἶλεν μυριάσι συχναῖς, καὶ τινα λόγον εἰς τὴν ἡμετέραν πόλιν ἀφῆκεν φοβερόν, ὡς οὐδεὶς Ἑρετριῶν αὐτὸν ἀποπεφευγῶς εἴη· συνάψαντες γὰρ ἄρα τὰς χεῖρας σαγηνεύσαιεν πᾶσαν τὴν Ἑρετρικὴν οἱ στρατιῶται τοῦ Δάτιδος. ὁ δὲ λόγος, εἴτ' ἀληθὴς εἴτε καὶ ὄπη ἀφίκετο, τοὺς τε ἄλλους Ἕλληνας καὶ δὴ καὶ Ἀθηναίους ἐξέπληττεν, καὶ πρεσβευομένοις αὐτοῖς πανταχόσε βοηθεῖν οὐδεὶς ἤθελεν **πλήν γε Λακεδαιμονίων**. οὗτοι δὲ ὑπὸ τε τοῦ πρὸς Μεσσήνην ὄντος τότε πολέμου καὶ εἰ δὴ τι διεκώλυεν ἄλλο αὐτούς—οὐ γὰρ ἴσμεν λεγόμενον— ὕστεροι δ' οὖν ἀφίκοντο τῆς ἐν Μαραθῶνι μάχης γενομένης μιᾷ ἡμέρᾳ. μετὰ δὲ τοῦτο παρασκευαί τε μεγάλα λεγόμενα καὶ ἀπειλαὶ ἐφοίτων μυρία παρὰ βασιλέως. προϊόντος δὲ τοῦ χρόνου, Δαρεῖος μὲν τεθνάναι ἐλέχθη, νέος δὲ καὶ σφοδρὸς ὕος αὐτοῦ παρεληφέναι τὴν ἀρχὴν καὶ οὐδαμῶς ἀφίστασθαι τῆς ὀρμῆς.